

Update verrijkingsgroep 6

Op de valreep van 2017 nog een update. Hierin wil ik u vertellen over het werken met een eigen leerdoel en het project dat we onlangs gestart hebben.

1. Eigen leerdoel

In de periode december – maart is ieder kind bezig met een zelfgekozen leerdoel. Het gaat hierbij niet om feitjes of interessante onderwerpen maar om de eigen ontwikkeling.

Klassikaal zijn belangrijke thema's voor kinderen in de plusklas, zoals perfectionisme, doorzetten, wat is leren, hoe kijk je naar jezelf, het belang van plannen, al aan de orde geweest. Ook heb ik met veel kinderen al individueel gesprekjes gehad naar aanleiding van wat ik zag in de les of waar ze zelf mee naar mij toe kwamen.

Bij het kiezen van een eigen leerdoel kiest ieder kind heel bewust een doel uit en stellen we samen een plan op. Eerst hebben de kinderen een blad ingevuld met een heleboel mogelijke leerdoelen. De kinderen hebben elk doel de kleur oranje of groen gegeven. Groen betekent: dit beheers ik al goed, oranje betekent: hier kan ik nog wel verder in komen, hier heb ik nog wel wat (veel of weinig maakt niet uit) te leren. (Dit blad en het later genoemde SMART plan, kunt u vinden in de map van uw kind)

Vervolgens heb ik met ieder kind een gesprekje gehad om te komen tot een keuze. Aan welk doel wil jij de komende maanden werken? Dit doel kwam meestal uit het ingevulde formulier, maar als een kind een aan een ander doel wilde werken dat in de setting van de verrijkingsgroep paste was dat natuurlijk prima. Dat was dan echt een honderd procent eigen doel!

Als het doel vastgesteld was maakten we samen een plan. SMART- geformuleerd. Hierbij gaat het erom dat we concreet formuleren wat het doel is, dat het resultaat meetbaar is, welke actie/acties erbij passen met eventueel een stappenplan, of het een realistisch plan is (is het mogelijk dat je het haalt: voor de echte perfectionist een lastige vraag.....), en de T staat voor tijdgebonden. In de maand februari evalueren we of het doel gehaald is.

De eigen leerdoelen van de kinderen uit deze groep:

Ik houd mij aan mijn planning en ik stel het bij als er iets tussen komt

Ik controleer mijn eigen werk

Ik vraag door als ik iets niet snap

Ik zet door als iets niet gelijk lukt.

Ik vind het minder erg als het niet gelijk lukt

Ik leer mijn eigen sterke en zwakke punten kennen

In de periode maart-juni werken de kinderen opnieuw aan een eigen leerdoel.

2. Project: leren onderzoeken met behulp van een knikkerbaan.

In dit project krijgt eerst samenwerking en stress de aandacht. Daarna gaat het om het leren onderzoek te doen volgens 4 stappen.

Het viel mij op dat alle kinderen al behoorlijk goed in staat waren om onder stress niet maar voor zichzelf te gaan maar aan het groepsbelang te denken. Wat gingen we doen? Elk groepje van 3

kinderen kreeg een doos met een knikkerbaan erin. Ze kregen de opdracht één keer te horen en mochten geen vragen aan mij stellen. De opdracht:

Bouw knikkerbaan, elk onderdeel moet er minstens 1 keer in zitten, je krijg 7 minuten.

Wat ik bij veel andere groepjes gezien heb is dat de kinderen de doos omkeren en als een razende zelf iets gaan bouwen om na een poosje te bedenken dat overleg toch ook wel handig is.... Bij deze kinderen ging dat anders: de doos werd omgekeerd en gelijk startte het overleg!

Bij het nabespreken heb ik dit met de kinderen besproken. Ook stelde ik de vraag: wie voelde ergens in die 7 minuten stress? Zorgde die stress dat je beter of juist minder goed werkte? Wie heeft er een tip voor kinderen bij wij de stress zorgde voor minder goed werken?

En over de opdracht: welke ruimte zat er in de opdracht (er werd niets gezegd over stevigheid, of de knikker door de hele baan moest rollen enz.)

Hierna volgde de tweede opdracht:

- bouw een knikkerbaan
- elk onderdeel moet er minstens 1 keer in zitten
- Elk onderdeel moet gebruikt worden waarvoor het bedoeld is
- Het moet een baan zijn waarbij één knikker door de hele baan gaat
- Je krijgt 5 minuten

Opnieuw: ik vertel het maar één keer, geen vragen. De kinderen weten dat dit training van de aandacht is. Dat het in de klas nogal eens gebeurt dat ze na een half woord van de leerkracht al niet meer luisteren omdat ze (denken) het toch al te begrijpen.

Nu is het controleren of de baan aan de opdracht voldoet een belangrijk punt. We bespreken ook nog even stress en de rollen die de kinderen in de groep hadden.

In de 2^e les (en de daarop volgende lessen) gaat het om leren onderzoeken. Samenwerking zal ook nog wel besproken worden wanneer hier aanleiding voor is.

Eerst krijgen de kinderen uitleg over de stappen van een onderzoek:

1. Stel een onderzoeksvraag.

Schrijf zo precies mogelijk op wat je gaat onderzoeken

2. Maak een onderzoeksplan

Denk na hoe het onderzoek eruit moet zien.

- *Wat doe je eerst?*
- *Waar let je op tijdens het onderzoek?*
- *Wat ga je opschrijven?*
- *Hoe ga je het opschrijven?*

Schrijf duidelijk op hoe je jouw onderzoek gaat doen en houd je aan je plan!

3. Voer je onderzoek uit

Voer je onderzoek uit zoals je in stap 2 bedacht hebt. Gaan dingen anders dan verwacht? Schrijf dat op! Gebruik je zintuigen (zien, horen, voelen, ruiken, proeven) en je hersens goed tijdens de proef. Vallen je dingen op? Schrijf ze op!

Zorg dat cijfers overzichtelijk staan.

4. Trek conclusies.

Praat na over wat je in stap drie hebt gevonden. Is je onderzoeksvraag beantwoord?

- ja?

** Is hij precies genoeg beantwoord of is er iets wat nog verder te onderzoeken valt? Stel een nieuwe onderzoeksvraag.*

** Bedenk een onderzoek om te controleren of het echt klopt. Je doet dan een nieuwe proef met dezelfde onderzoeksvraag, maar in andere omstandigheden.*

** Misschien is er nog een heel andere vraag bij je opgekomen. Overleg met de meester of je met de nieuwe onderzoeksvraag aan de slag mag.*

- nee?

** Stel een nieuwe onderzoeksvraag. Het kan zijn dat je naar één klein stukje van de vraag wilt kijken. Of misschien wel 3 kleine stukjes. Onderzoek dan elk stukje apart met een eigen onderzoeksvraag.*

En dan ben je dus weer terug bij 1. Stel een onderzoeksvraag.

De eerste onderzoeksvraag geef ik als opdracht aan de kinderen:

Welke knikker gaat het snelst door de knikkerbaan, welke is 2^e, 3^e 4^e en 5^e?

Nu gaat elk groepje aan de slag om het onderzoeksplan op te stellen, het plan uit te voeren en conclusies te trekken.

En dan is er veel na te bespreken:

Heb je niets veranderd tijdens het onderzoek?

Wat is je opgevallen?

Hoe kan het dat we verschillende resultaten hebben?

Hoe betrouwbaar is ons onderzoek?

Hoe kunnen we het onderzoek betrouwbaarder maken? (Elke knikker vaker laten rollen en meten)

Na de bespreking besluiten we het onderzoek nog een keer te doen, maar nu laten we niet elke knikker één keer, maar vijf keer door de knikkerbaan gaan: meer metingen betekent dat toevalligheden minder zwaar meetellen. Ook hebben we nagedacht over wat allemaal invloed kan hebben op het rollen van de knikers (tussentijds de baan bijstellen, stoten tegen de tafel, de manier waarop je de knikker in het begint duwt of laat vallen).

Dit is hoe ver we nu zijn. Na de vakantie komt er een keuzemoment. De kinderen mogen eigen onderzoeksvragen bedenken of ze bereiden zich voor op een wedstrijd: wie kan het beste 'voorspellen'.

Hierover de volgende keer.

Marco Elsenbroek